

O vzťahu krstu k Slovu

Čo je to vlastne: slovo? Z každodenného života ho samozrejme dobre poznáme a stále používame, aby sme iným ľuďom niečo oznámili alebo si sami nechali ústne či písomne niečo oznámiť. Slovo pritom označuje niektorú vec či abstraktný pojem, alebo vyjadruje pocit či zážitok nášho vnútra. Slovo je viac menej jednoznačné a dá sa podľa slovníka ľahko preložiť do iných jazykov. Ale je to naozaj slovo? Alebo inak povedané: celé slovo? Je to Slovo, o ktorom hovorí Jánovo evanjelium, že bolo v prapočiatku?

Z tohto pohľadu je zaujímavé pozorovať deti, ako sa učia hovoriť. Novorodeniatko vie sprvu iba kričať a potom začína vydávať zvuky, ktoré niečo hovoria o jeho telesnom či duševnom stave, čiže o tom, či je v pohode alebo nie. Zvuky sa pomaly premieňajú na jednotlivé hlásky a ku koncu prvého roka deti často ležia v posteli, hrajúc sa so svojimi prstami, alebo s nejakým predmetom a opakujú rôzne slabiky, ako keby to chceli trénovať. Nám zrozumiteľný zmysel v tom ešte nie je. Niekedy začiatkom druhého roka je tu zrazu prvé slovo. Často je to: mama. Zážitok pre dieťa – samozrejme pre neho ešte celkom nevedomý – je pritom veľmi bohatý. Označuje nielen skutočnú mamu, ale vyjadruje tiež, že dieťa s ňou môže akosi splynúť a sa jej otvoriť, a nie zriedka otvára aj rúčky mame v ústrety. Pohyb a slovo sú ešte jedným, lebo pre dieťa je v slove obsiahnutá celá príhoda. Tak si v slove dobýva bohatý nový svet, a nielen hlavou, ale celým telom.

Na dieťaťati môžeme ešte pozorovať, že slovo nie je iba označenie vonkajšej veci či vnútorného pocitu, ale že v slove pôsobia tvorivé sily. Tie už nie sú také mocné, že by tvorili skutočné veci, ale dávajú nám vo vlastnej duši zažiť gestá a oné tvoriace sily, ktoré sú akosi začarované vo svete okolo nás. Môžeme tušiť za slovom božské tvoriace Slovo – LOGOS – o ktorom hovorí Jánovo evanjelium, že bolo v prapočiatku a stvorilo všetko bez jedinej výnimky. Toto silné prežívanie slova, ktoré ešte má malé dieťa, musí počas života slabnúť. Inak by sme sa ako ľudia nemohli spevniť vo vlastnej duši, vo vlastnom ja. Je však potrebné v neskoršom živote stratené slovo v sebe opäť oživiť, aby sme dosiahli plné človečenstvo.

K tomu môže pomôcť krst. Keď dieťa krstíme vodou, spájame ho so silou „všeprenikajúcich zdrojov svetov“, teda s večne omladzujúcou silou božského ducha a so svetom, odkiaľ človek pochádza. Táto omladzujúca sila môže potom žiť aj v slove, aby sa nestalo holým abstraktným označením vonkajšej veci či subjektívnym výrazom vlastného vnútra, ale niečím, čo ešte pripomína svoj božský pôvod. Keď dieťa potom krstíme soľou, spájame ho so silou „všeuchovávajúcich mocností svetov“. Človek je tým viac človekom, čím viac má živých spomienok. Stále sa učí, ale môže sa učiť iba vtedy, keď je jeho vnútorný svet bohatý a živý a umožňuje, aby sa z rôznych zážitkov v duši časom vykryštalizovala pravda. A keď nakoniec dieťa krstíme popolom, spájame ho so silou „všeobnovujúcich svetových cieľov“. Najvyššia dôstojnosť človeka spočíva v tom, že môže do sveta priniesť niečo úplne nové, čo vo svete ešte nebolo, že môže svet obnoviť – slovom i činom. V rozhovore alebo vo vyprávaní, básni či činohre sa svet tvorí znova, a keď sa raz Zeme rozpadne na prach, ostanú živé ľudské slová ako zárodok budúceho nového sveta.

Pred tým, než bude dieťa pokrstené tromi substanciami, sa slávnostne vysloví jeho meno. Meno je tiež slovo. Označuje skutočného človeka, ktorého vidíme očami. V prípade dieťaťa skrýva v sebe ešte nerozvinutú dušu a neznámy osud, teda niečo, čo dieťa v neskoršom živote činí nezameniteľnou osobnosťou. Túto osobnosť dnešné mená ešte nedokážu zjaviť. Máme ich od svojho národa alebo od doby, v ktorej žijeme. Ale meno, v ktorom znie tajomstvo večnej ľudskej individuality, je už známe medzi anjeli v duchovnom svete. Každé dieťa môže byť pre nás výzvou, aby sme sa učili počúvať, čo znie v duchu ako jeho meno. Je to časť večného LOGU. Tak sa krst môže stať pre nás podnetom započúvať sa do sveta tvoriaceho LOGU a hľadať oživovanie slova medzi nami.